

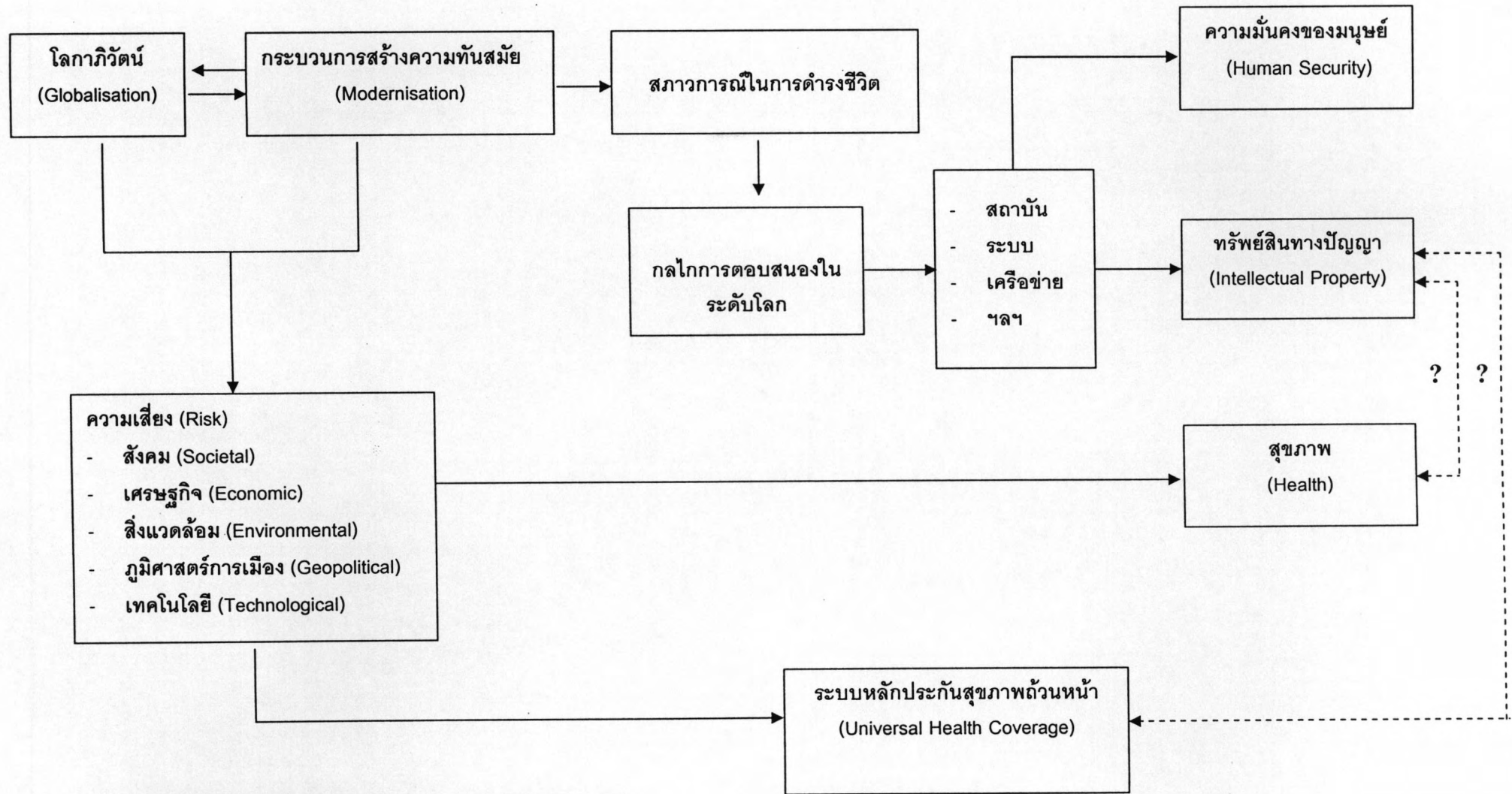
บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทรัพย์สินทางปัญญาและสุขภาพในบริบทโลกาภิวัตน์ ศึกษากรณี สิทธิบัตรยาและความเสี่ยงด้านสุขภาพของผู้ป่วยเอดส์” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เนื่องจากการศึกษาดังกล่าวไม่มีความต้องการที่จะวัดหรือหาความเชื่อมโยงในเชิงของตัวเลข ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำการวิจัยเชิงคุณภาพมาใช้เป็นรูปแบบของการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของทรัพย์สินทางปัญญา สุขภาพ สิทธิบัตรยา และความเสี่ยงด้านสุขภาพ โดยพิจารณาอ้างอิงบริบทกระบวนการโลกาภิวัตน์และบริบทสังคมแห่งความเสี่ยงซึ่งมีลำดับในการนำเสนอ คือ

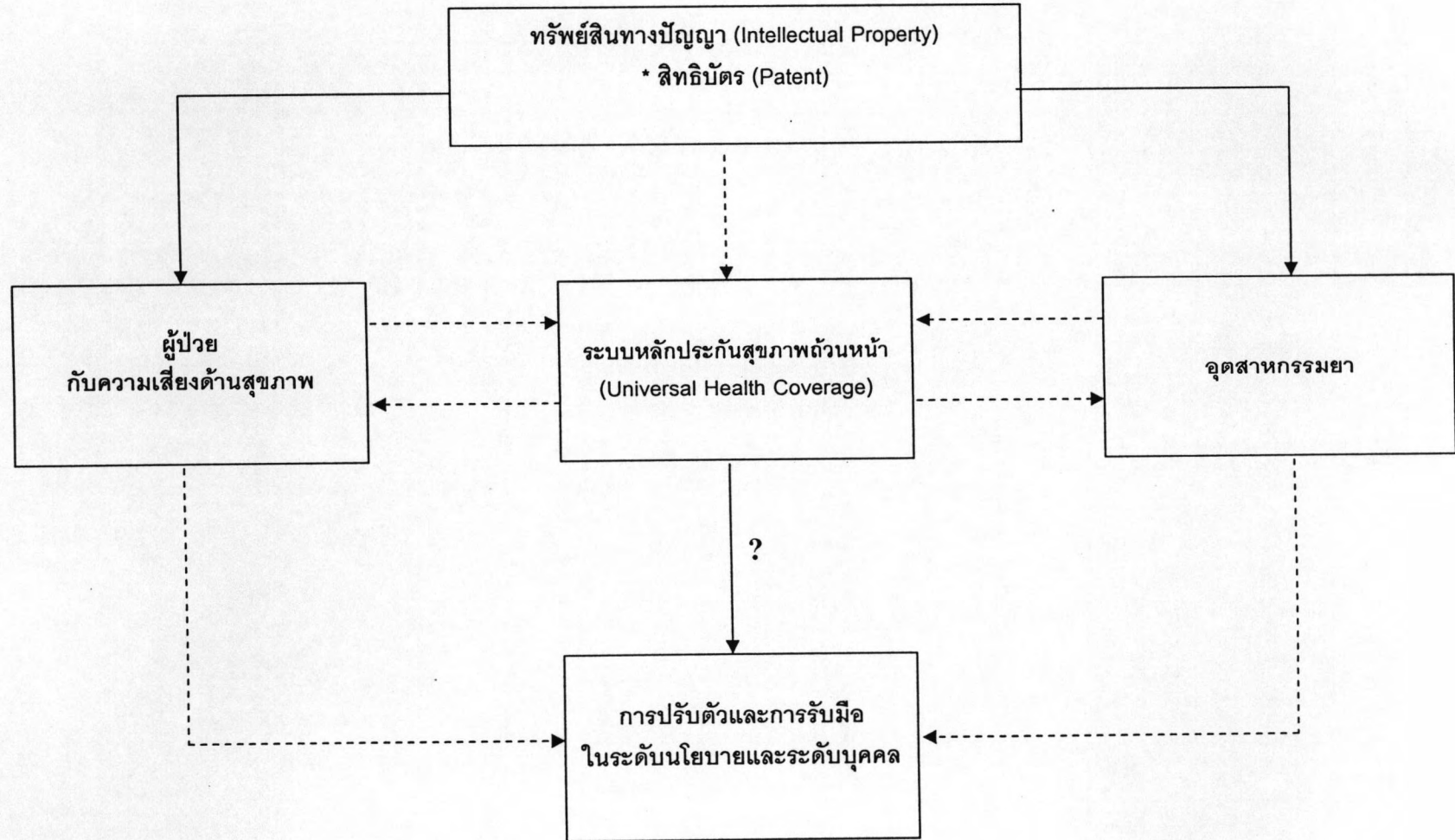
- 3.1 กรอบแนวคิด
- 3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 วิธีการศึกษา
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล
- 3.6 ระยะเวลาในการดำเนินการ
- 3.7 การเขียนรายงาน

กรอบแนวคิดที่ 1

? หมายถึง กระบวนการที่จะใช้ในการหาคำตอบให้กับงานวิจัย

กรอบแนวคิดที่ 2

? หมายถึง กระบวนการที่จะใช้ในการหาคำตอบให้กับงานวิจัย

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

เนื่องจากงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อดูรูปแบบของความสัมพันธ์กันในเรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และสุขภาพ โดยจะมองเชื่อมโยงใน 2 บริบท คือ บริบทกระบวนการโลกาภิวัตน์ และบริบทของความเสี่ยง เพราะผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันที่เราประสบ และในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยคาดว่าจะเป็นผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key informants) มีดังนี้คือ

- ผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา 1 ท่าน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิบัตร 1 ท่าน
- ผู้บริหารในสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 1 ท่าน
- นักวิชาการระบบสาธารณสุข 1 ท่าน
- ผู้บริหารอุตสาหกรรมยาของประเทศไทย 3 ท่าน
- ผู้บริหารอุตสาหกรรมยาต่างประเทศ 1 ท่าน
- กลุ่มผู้นำเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ 2 ท่าน
- กลุ่มผู้ป่วยเอดส์ที่เข้าร่วมการประชุมประท้วง FTA ไทย-สหรัฐ 5 ท่าน

3.3 วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ทรัพย์สินทางปัญญาและสุขภาพในบริบทโลกาภิวัตน์ ศึกษากรณี สิทธิบัตรยาและความเสี่ยงด้านสุขภาพของผู้ติดเชื้อเอดส์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในระดับข้อมูลเชิงอธิบาย (Explanation) โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ระดับที่ 1 เพื่อศึกษาความเชื่อมโยงของทรัพย์สินทางปัญญากับสุขภาพในบริบทโลกาภิวัตน์

ระดับที่ 2 เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างทรัพย์สินทางปัญญากับหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าในบริบทสังคมแห่งความเสี่ยง

ระดับที่ 3 เพื่อศึกษารูปแบบของความเสี่ยงต่อสุขภาพของผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับผลกระทบจากสิทธิบัตรยา

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

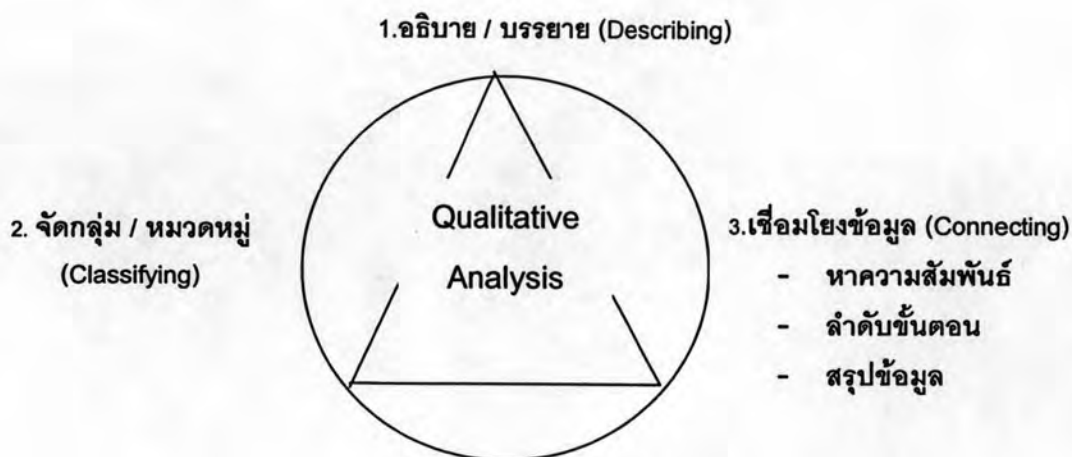
การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1. การศึกษาค้นคว้าวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) ที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และสุขภาพ และบทเรียนต่างๆ จากต่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิบัตรยา รวมทั้งแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทางสังคมวิทยา การทบทวนวรรณกรรมจากหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากห้องสมุดและ website ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการสร้างพื้นฐานความเข้าใจในเรื่องที่ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษา

2. การศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มกลุ่มประชากรเป้าหมายโดยเลือกผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informants) และรูปแบบจะประกอบไปด้วยการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ รวมทั้งการสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในเรื่องของนโยบายในการรับมือและการปรับตัวของระบบต่างๆ รวมถึงข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ที่จะนำมาใช้ควบคู่กับการให้ความคุ้มครองในเรื่องของสิทธิบัตร โดยพิจารณาถึงผลกระทบต่อสังคมและสุขภาพส่วนรวมของประชาชนในประเทศด้วย

3.5 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่สำคัญ และนำเสนอต่อไป
แนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 ระยะเวลาในการดำเนินการ

ตารางที่ 9 แสดงระยะเวลาในการดำเนินการ

กิจกรรม	ต.ค.-มี.ค.	เม.ย.-พ.ค.	มิ.ย.-ก.ค.	ส.ค.-ก.ย.
1.ศึกษาโดยค้นคว้าจากเอกสารต่างๆ (Documentary study) และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ ตำราต่างๆ ผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	→			
2.เก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายละเอียดที่ต้องการ		→		
3.ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล			→	
4. ทบทวน จัดระเบียบข้อมูลทำรายงานการวิจัย				→

3.7 การเขียนรายงาน

ในขั้นตอนการเขียนรายงานเพื่อนำเสนอผลการศึกษาวิจัยนี้ จะเป็นการเขียนอธิบายเชิงการวิเคราะห์อิงกับแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาและเชื่อมโยงข้อมูลกับผลการพิสูจน์สมมติฐานโดยจะแสดงถึงความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์นี้ เพื่อให้มองเห็นภาพรวมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น